

Wychodzi 7 i 22 każdego miesiąca.
Redakcja przy ulicy Florjańskiej pod numerem 363.
Rękopisma nie zwracają się.

Właściciel
Arkadiusz Kleczewski.

Prenumerata kwartalna.
w Austrii ztr. l. w W. Ks. Poznańskim 25 sgr.
Numer pojedynczy 20 cent. Ogłoszenia po 5 cent.

Walka przyrodników z humanistami. (Rapsod rycerski).

.... A on schwyciwszy mikroskop w swe dłonie,
Miecie go na skroń swego przeciwnika
I wrzaśnie: „Nędzny! znaj przyrodnika,
Który nurtuje wciąż w natury łonie
I to odkrywa o czem się nie śniło,
I widzi nawet to—czego nie było!

Ów zaś wzmocniwszy się w siłę cyklopa,
Zawoła:—Precz z tąd bękarcie natury!
Znaszże Pandekta? czy wiesz co to Jury?
Z kim kupczy Azja? a z kim Europa?
Czy znasz Fauchera zeszyty kwartalne?
Mów! bo cie Sayem lub Höckem w łeb palnę.

— Cóżes więc odkrył? przyrodnik zakrzyczy:
— Darwina—Haeckla zbadalżes głęboko?
Wiesz kto nam ojcem? czy pawian? czy żoko?
Znaneż ci barwy goryczy? słodyczy?
Czyś porachował mgławice gdzie siedzą?
I jaką strawę holoturje jedzą?!

— Przyrodników winno tu być więcej!
Niema trzech działów!—niech żyją dwa działy!
Nasz tchnący życiem i wasz skamieniały!
— Veto! Chcą tu mieć przybytek zwierzęcy.
Zrobić jaskinią herezji! ulicy!
Do mnie graeculi! do mnie historycy!

A mąż wybladły skrzywiwszy twarz srogą,
— Dość tych zakusów! krzyknie, w Ciemnogradzie
Przyrodników pycha w kiszki bodzie;
Chcą humanistów zdeptać hardą nogą!
Wszakże sam Bakon uczynił dwa działy!
Ale te trutnie czyż o nim słyszały?

— W któryż dział przecież poezja się zmieści?
Młodzian nieśmiało zapytanie zada.
Z krzykiem się zrywa uczona gromada,
— Co? co? poezja? poezja! to śmieci!
Czyliż Mickiewicz, Juliusz i tam dalej,...
Mieliby prawo zasiadać w tej sali?

Napróżno Prezes z rozejmem pospiesza,
Rój humanistów, uzbrojon w foljały,
Wznosi je w górę jak tytany skały;
Niemniej zażarta przyrodników rzesza,
Wznosi golenie i żebra miast pałek
I grozi ogniem wirowych niedziałek.

W tem nagle jak Zews, odwieczny bóg bogów,
Kiedy uciszał Greki i Trojany,
Staje w pośrodku mąż laurem odziany,
Wznosząc krakowskich róg archeologów,
I zadał— a wnet czarodziejskie tony,
Uspakajają powaśnione strony.

Róg ten czarowny, jak w biblijnych czasach,
Dźwiękiem swym mury obalił Jerycho,
Tak swar dziś koi... I na sali cicho...
Słyszac melodję—nie myślą o kwasach,
I gdy róg odjął, wszystkim się zdawało,
Że mąż gra jeszcze, a to echo grało.

Odtąd popycha każdy swoją taczkę,
Przy cudnej pieśni harmonijnych tonów,
Najzacieklejsi nie prawią andronów,
Na sekretarza proponując Klaczkę,
By zaprzagnięta w tém igrzysku świętem,
Ciągnęła stary z nowym Testamentem.....

Najlepsze ministerjum.

Summ cuique.

Każde nowe ministerjum, a dzięki Bogu, w Austrii mamy ich podostatkiem, znajduje swoich stronników i wielbicieli.

Jednocześnie wszakże podnoszą się głosy przeciwnie, tworzy się opozycja i ministerjum zwykle upada.

Układa się nowe ministerjum, które prędzej czy później ten sam los spotyka.

Dowód to, że żadne ministerjum nie stało na wysokości swego zdania.

Żadne — nie. Jest jedno ministerjum któremu najzaciętsza opozycja nie ma nie do zarzucenia.

Jest to ministerjum bar. Kellersperga.

Baron Kellersperg tworząc swoje ministerjum nie powodował się żadnymi stronnictwami względami.

W gabinecie br. Kellersperga nie było większości i mniejszości, ale panowała najzupełniejsza pomiędzy ministrami harmonja.

Przez cały ciąg swego urzędowania, ministerjum br. Kellersperga:

- nie prowadziło żadnej wojny;
- nie nakładało nowych podatków;
- nie naruszyło konstytucji grudniowej;
- nie skrzywdziło Niemców;
- nie zerwało ugody z Czechami;
- nie odrzuciło rezolucji galicyjskiej;
- nie naruszyło ugody węgierskiej;
- nie rozwiązało żadnego sejmu;
- nie zaciągnęło nowej pożyczki;
- nie zmarnowało ani centa ze skarbu;
- a obok tego, ministrowie nie pobierali pensji.

Jednem słowem, ustępując od władzy, ministerjum bar. Kellersperga mogło sobie przyznać, że się nie naraziło nikomu i że nie opozycja je obaliła.

Skromni członkowie tego gabinetu, rzekli się nawet tytułu *exministrów*.

Takimi zasługami żadne poprzednie ministerjum poszczycić się nie może. Najlepszym więc ministerjum w Austrii było ministerjum bar. Kellersperga.

Niech żyje baron Kellersperg!

Djabel.

Wiedeń. Hr. Beust był dzisiaj rano z wizytą u W. Księcia Michała. W półgodzinnej mowie starał się exkanclerz wykazać nieobliczone korzyści, jakieby wynikły dla Rosji z zamianowania jego (hr. Beusta!) księciem-kancelerzem państwa w miejsce podtatusiałego ks. Górczakowa. Wielki książę odmówił swego pośrednictwa, tłumacząc się, że jako brat cesarski, nie ma prawa zajmować się polityką.

Konkurs.

Czytamy w Sanktpetersburgskich wiadomościach.

Wydział spraw lekarskich przy ministerstwie Spraw Wewnętrznych ogłasza następujący konkurs:

Dla zaprowadzenia porządku w bolnicach wszechruskiego Carstwa, zamianowanym zostanie Inspektor bolnie z pensją roczną 3.000 rubli i 1.200 rubli na koszt objazdu.

Ponieważ na posadę tę zamianowanym już został tajemnie (skutkiem protekcji księżnej Gagarynowej i pani Naryszkinowej) dotychczasowy zastępca inspektora, przeto ubiegający się o nią mogą nakupić *odnośnych* stepi, do *odnośnych* podań, zrobić te *odnośne* podania i zaopatrzyć *odnośnymi* dowodami, podać do *odnośnych* władz, a mogą być pewni że im się to na nie nie przyda.

Konkurs niniejszy bowiem rozpisuje się tylko dla zatkania wrzaskliwych paszcz ulicy, i zadosyćczynienia dziennikarskim nihilistom, którzyby mogli potem pomawiać *odnośne* władze o pominięcie *odnośnych* form. Ostrzega się więc ochotników na tę posadę, aby sobie z góry wybili z głowy, iż kto inny zostanie mianowany inspektorem, a tym samym aby sobie oszczędzili *odnośnych* wydatków na *odnośne* podania i stepy. Niech raczej trzymają się słów kruka witającego Augusta: „*Daremną pracą i koszt*“.

Wiedeń. Hr. Beust był dzisiaj w południe z wizytą u posła tureckiego. Po odcytaniu (w ciągu jednej godziny) noty dyplomatycznej w której ofiarował swoje (hr. Beusta!) usługi Jego Sułtańskiej Mości, w charakterze prezesa ministrów, uzyskał odpowiedź, że obecnie wakuje w Konstantynopolu jedna tylko, nader drażliwa posada: głównego dozorcę haremu sułtańskich. Hr. Beust nie chciał uznać się *zdolnym* do piastowania tak uciążliwej godności.

Obywatele i Mieszczanie.

Błogosławiony *Czas*, który delektuje się już przedsmakiem *jednej owczarni*, stara się tymczasem tworzyć nowe kasty aby tym większa była zasługa uprzywilejowanych istot, których zadaniem będzie spędzać rozproszone stado do jednego żłobu.

Dotąd w słowniku *Czasu* cztery tylko główne były stany:

1. Książę, hrabia, baron.
2. Ksiądz.
3. Obywatel.
4. Włościanin.

Rozumiemy dobrze że dwie pierwsze kategorie muszą się odróżniać od dwóch następnych — służy im bowiem (zawsze według zasad *Czasu*) obywatelstwo całego świata.

Ale co stanowi różnicę między obywatelem a włościaninem?

Nie szlachectwo — bo i największe majątki znajdują się w ręku nieszlachty — i najlepszy szlachcic może gospodarować na jednym zagonie.

Nie inteligencja — bo pod tym względem byłoby dużo do powiedzenia.

A więc stan majątkowy — w takim razie wypadałoby objaśnić czytelników *Czasu*, podług jakiej taksy należy szacować ludzi, aby *obywatelowi* nie ubliżyć nazwą *włościanina*, albo też nie uczynić ujmy sobie samemu nazwaniem *włościanina* obywatelem?

Ale tego wszystkiego mało jeszcze dla apostołów owczarni.

Przy sposobności obrad w sprawie pożyczki na uporządkowanie miasta — posiedzenie Rady Miejskiej przedstawiło się *Czasowi* „jakby walka między *obywatelstwem* a *mieszczanstwem*“.

Zaujemy że bystry spostrzegacz nie dodał zaraz, których członków Rady Miejskiej zalicza do pierwszej, a których do drugiej kategorii.

Jeśli wolno się domyślać, *obywatelami* M. Krakowa będą ci, którzy głosowali za pożyczką — przeciwnicy zaś muszą pozostać na skromnym tytule *mieszczan*.

Nasuwać się więc nowe pytania:

1. Jaka jest różnica między *obywatelami* a *mieszczanami*?

2. Dlaczego pp. Aleksandrowicz, Chrzastowski, Dunajewski, Friedlein, Koczyński, Rzewuski, Schönborn, Szukiewicz, i t. d. są *obywatelami* — panowie zaś Baumgardten, Brzeziński, Chęciński, Wójcikiewicz, Wróblewski i Zieleniewski tylko *mieszczanami*?

3. Jak nazwać pp. Ciechanowskiego, Johna, i Stockmara, którzy nie brali udziału w głosowaniu?

Djabel nie rości sobie pretensji, aby głęboka mądrość *Czasu* raczyła odpowiedzieć na powyższe pytania — dla uniknięcia wszakże możliwych nieporozumień, obowiązkiem jest Rady Miejskiej wprowadzić odpowiednie zmiany w statucie M. Krakowa, a w tym celu poprosić Redakcję *Czasu* o sporządzenie listy imiennej tutejszych mieszkanców z klasyfikacją ich na *obywateli* i *mieszczan*.

Wiedeń. Hr. Beust dziś popołudniu złożył wizytę ambasadorowi hiszpańskiemu. W dwugodzinnej konferencji (hr. Beust!) przejęty najlepszymi chęciami dla tronu Asmodeusza I, zobowiązał się systematycznie wywracać wszystkie ministerstwa jakoby się mogły utworzyć w Madrycie. W odpowiedzi, ambasador oświadczył, że czynność ta w Hiszpanji odbywa się daleko prędzej i zręczniejszy przy pomocy *pronunciamento*, podziękował, w imieniu swego rządu, za łaskawe ekskandlerskie względy.

Obrona uciśnionego Czasu.

(poufny list Djabła do tegoż Dziennika).

Najmilszy Staruszcze!

Nieuwierzysz ile na tem cierpię, że ten Sodomski i Amorski Kraj, niezważając ani na twoje siwe włosy, ani na okragły i pulchny brzuszec, ciągle cię irytuje swoją nikczemną polemiką i wraz z Przeglądem Polskim krew ci wciąż psuje. Kiedy więc wszystko spiknęło się na twoją nieskalaną cnotę, Ja, Djabło, acz okrzyczany za twego wroga, podnoszę rzuconą przez twych wrogów rękawicę i staję w twój obronie.

Muszę ci jednak wytrzeć kapitulę, dziaduleńku, że mimo sędziwych latek, nie umiesz pohamować twój krewkości, a bijąc przeciwników zapominasz o najważniejszych argumentach dla poparcia swój sprawy.

I tak, broniąc szkoły klasztoru Śgo Jana, twierdzisz *primo*, że dopóki ona istniała, władza nie była zmuszoną karami zniewalać rodziców, ażeby tam córki swe posyłali, a zapomniałeś dodać, że w owym błogosławionym czasie piekielny a heretycki wynalazek, zwany *przymusem szkolnym*, jeszcze nie istniał.

Secundo, zapomniałeś w przedkości objaśnić czytelników, że świetny stan szkoły Śgo Jana odnosi się do owych czasów, kiedy ją prowadziły pp. Bogumiła Römer i Bronisława Lisowska, a bynajmniej nie przyznajesz tego zaszczytu pp. Morskiej, Waligórskiej i ks. Golianowi, za których to rządów szkoła upadła.

Takie rzeczy mówią się wyraźnie, a nie obwijają w bawełnę, bo publika najniewinniej w błędny sąd wpada.

Więc skoro, jak się z twych artykułów pokazuje, nie masz zinniej rozważ, więc ja będę odtąd walczył za ciebie nieboraku, a ty po dotkliwych napadach Kraju zażyj proszecek od alteracji i zrób sobie rekolekcyjkę dla uspokojenia wzburzonego animuszu. Boć w takim podeszłym wieku rzecz to arcyniebezpieczna narażać na szwank powagę z trudem zdobyta, i kłócić się z Krajem jak stara przepukpa z ulicznikiem.

Gdybyś posłuchał mej rady, to dałbyś pokój marnościami świata i przestał wychodzić, póki ostatni listek dawniej wziętości ze zgrzybiałego twego czoła nie zleci. Bo to już i śnieg spadł i kaszel męczy i reumatyzmy łupią i nawet rozmięczenie mózgu nie żartem się rozpoczyna. Po co narażać akcjonariuszów na daremne koszta kuracji i kosztowne wygodki, kiedy już ci żadne lekarstwo nie pomoże? Czyż nie lepiej pieniądze te przeznaczyć na zabalsamowanie, pogrzeb i nagrobek?

Otóż zwin żagle, czmychnij potajemnie z Krakowa, i udaj jak Karol Vty, żeś już umarł, a tymczasem osiadł gdzie na dewocji i resztę życia poświęć odpokutowaniu za grzechy które popełniłeś w r. 1863, głosząc kłamliwe wieści o zwycięstwach powstańców, dolewając ognia do rokoszu i przemieniając się chwilowo w Chwilę. Już to do Rzymu trudno, bo by cię Kulczycki mógł zdyfamować, a Włochy po tybinkach przetrzepać; ale w Poznańskim nie odmówiono by ci przytułku, czy to w przedpokoju arcybiskupim, czy też w kuźni redakcji Tygodnika katolickiego, a choćby i w Krakowie przy furcie u ojców Jezuitów lub wreszcie i w krakowskim Towarzystwie Dobroczynności, zawszeby się znalazło odpowiednie miejsce i łyżka klijeczku dla ciebie, stary chłopuś.

Twój serdeczny przyjaciel i opiekun
Djabło.

Wiedeń. Hr. Beust dziś wieczorem telegrafował do księcia Milana serbskiego z zapytaniem, czyby go nie przyjął (hr. Beust!) na swego opiekuna. Książę Milan kazał odpowiedzieć, że jak na teraz, wystarcza mu jeden *Błaznowacz*.

Zmiana Zarządu

w Szkole rolniczej imienia Haliny w Żabikowie.

Zważywszy: że dowiedzionym jest faktem iż Dr. Au, powążył się jeść w piątek zrazy zawierane z kaszą, okraszoną słoniną;

Zważywszy że tenże Dr. Au, nie jest wpisanym do bractwa Śgo. Wincentego à Paulo, i nie prenumeruje Tygodnika katolickiego;

Zważywszy że pomieniony Dr. Au śmiał w szkole utrzymywać, iż dobre ugnojenie roli i obrobienie gruntu na urodzaj pól rolniczych wpływa, a niewspomniał ani słowa o Opatrzności;

Zważywszy że tenże Dr. Au, powążył się zamawianie krów przez czarownice przesadom nazywać i nie objaśniał uczniom że w takim razie nie medycyna ale okurzenie krów oczarowanych zieleń świeconem najskuteczniej je leczy;

Zważywszy że *patres Societatis Jesu* raczyli pod tym względem objaśnić zarząd szkoły i zwrócić uwagę, że pomieniony bezbożny Dr. Au, aczkolwiek może wyuczyć chłopców rolnictwa i gospodarstwa, ale dusze ich naraża na zatrutą wieczystą —

Zarząd Szkoły rolniczej imienia Haliny w Żabikowie, wypowiada kontrakt Dr. Au z powodu jego liberalnych alias czartowskich przekonań i ogłasza konkurs na tę posadę, z warunkiem ażeby kandydaci złożyli dowody, w konsystorz arcybiskupim potwierdzone, że praktyk religijnych jak najskrupulatniej dopełniają i wolni są od wszelkich postępowań dążności. Niedokładna znajomość gospodarstwa wiejskiego będzie uwzględniona.

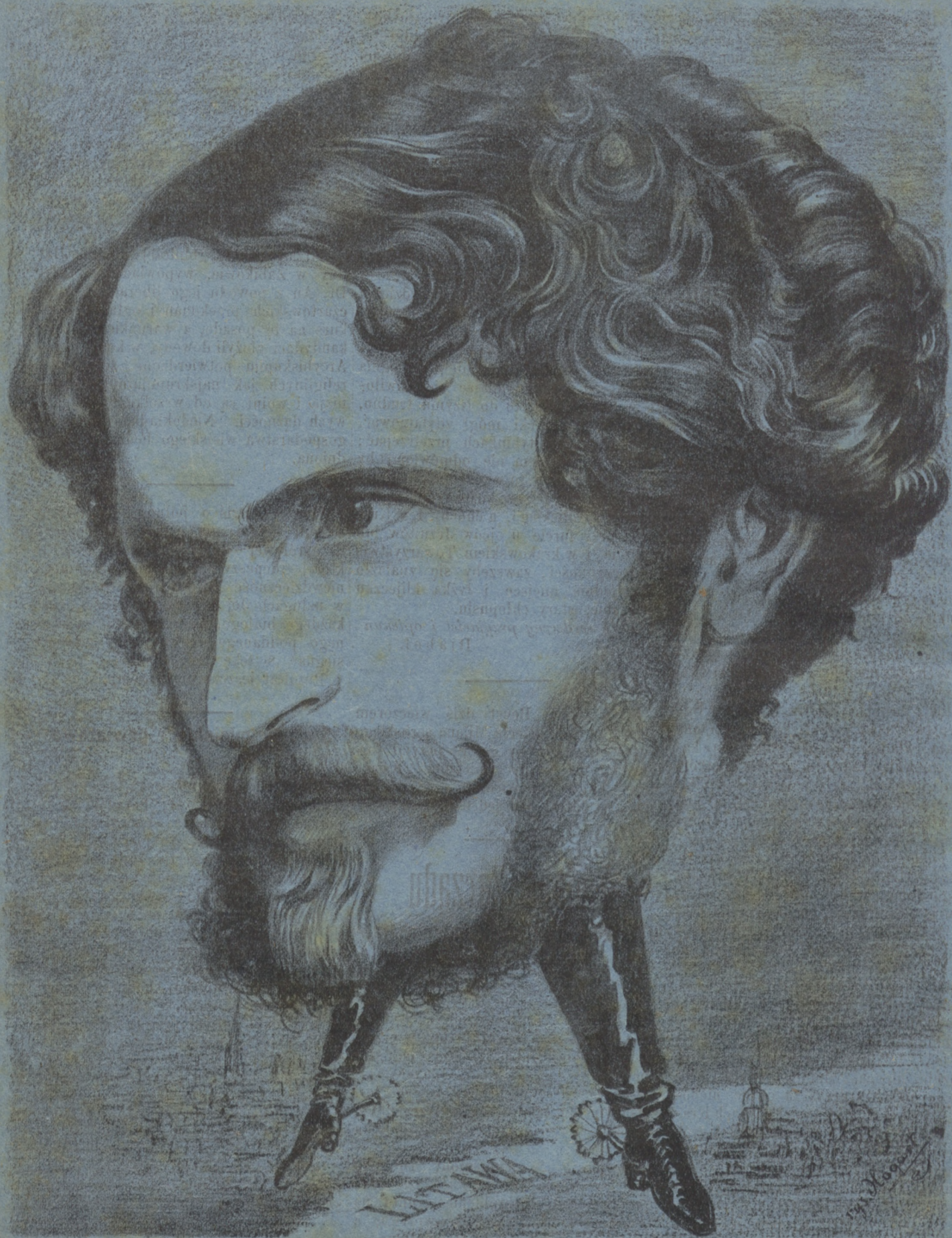
Wiedeń. Dziś o północy, hr. Beust zasiadł do pisania cyfrowanej depeszy do królowej *Wysp Przyjacielskich*, w której (depeszy) utyskując na czarną niewdzięczność Europy, obowiązuje się, w usługach Jej królewskiej Mości, *zjeść* każdego białego, czarnego lub czerwonego poddanego, któryby się powążył sięgnąć po tekę ministerjalną.

Rezultat jeszcze niewiadomy.

Sprawy miejskie i powiatowe.

Rada miejska krakowska, po uchwaleniu półtoramilionowej pożyczki na uporządkowanie miasta, energicznie zabiera się do dzieła. Na pierwszym planie postawiono kwestję bruków; żeby zaś odrazu osiągnąć najwyższą możliwą doskonałość — Rada wydelegowała komisję *ad hoc*, której poleciła udać się do Tarnowa, dla szczegółowego zbadania tamtejszego chodnika z dworca kolei do miasta (na *Strusinie*). Sława bowiem wzmiankowanego chodnika takiego już rozgłosu nabrała w całym kraju — że wszystkie miasta pragną zabrukować się według tego *nogołomnego* wzoru. — Z łona Rady miejskiej tarnowskiej wyznaczony został do asystowania komisji krakowskiej — autonomiczny konserwator tej drogi pan wiceburmistrz Pol.....

Wiedeń. Hr. Beust dziś nad ranem przyśniło się, że został kanclerzem Rzeszy w miejsce ks. Bismarka. Złoty sen!

Julusz hr. Andrassy.

LISTY I PRAWDA.

Kochany Agnieszko! Oddawca niniejszego listu jest największym niedołęgą z całego naszego powiatu. Nie mogłem mu odmówić protekcji do Ciebie....

Drogi mój! Nie przyspieszaj twego powrotu. Jakkolwiek w tęsknocie i opuszczeniu spędzam dni i noce — gotowa jak najdłużej znosić taką samotność byle powietrze w Meran przywróciło ci zdrowie i siły....

Najukochańszy Ojciec! Możliwe studia i ciągłe ślęczenia nad książkami nieczą moje zdrowie. Gwałtownie potrzebuję 200 rubli na lekarstwa — inaczej nie wiem co się stanie z kochającym Cię synem....

Kochana soko! Nie uwierzysz jak towar zdrożał w tym Wiedniu. Przyślij mi jeszcze z 1000 fl., bo już wszystko wydałem....

Honor mój w twoim ręku spoczywa, o Adolcie ukochany! wiem że mnie nie zdradzisz.... Julia.

...Radym ci chętnie dopomóc kochany bracie, ale wierzę, że mnie samemu ledwie na najpotrzebniejsze potrzeby wystarczy.

Zaproszenie.

Poznań, w miesiącu warszawskiego buntu, r. p. 1871.

Najmilsi bracia w Koźmianie!

Od 1 stycznia będzie tu wychodziło codzienne pismo polityczne, poświęcone chłostaniu radykalizmu i rewolucji, a napędzaniu wiernych i ławowiernych do naszej owczarni, którego redakcję obejmuje emigrant z roku 1863, lecz grzesznik przykładnie pokutujący.

By radykaliści i bezbożnicy nie odpłacili nam zarzutem, iż sprowadzamy przybłędów i intruzów, przyjmuje przyszły redaktor po odbytych w hotelu wiedeńskim rekolekcjach, tutejsze obywatelstwo a nie chcąc razić uszu pobożnych nazwiskiem przypominającym tak nieszczęśliwie herezję XVI wieku, zmienia je, od chwili osiedlenia się w Poznaniu, na staropolskie miano Łotryzka.

O udział liczny dla pisma naszego w stronach waszych proszą

Djabli poznańscy.

Teatr.

Jakkolwiek uparta i zarozumiała Dyrekcja Teatru, lekceważy sobie rady piekielne, Djabeł jednak nie może dać za wygraną sprawę publiczności krakowskiej, wiedzionej na błędne drogi.

Panowie kierownicy teatru gwałca nawiązania i gust publiczności, zapalając w sercu jej „Zemstę” i puszczać się na „Jowialne” eksperymenty. Młody Dumas znać dla tych panów nie istnieje, kiedy, ani „Damy Kamelowej” ani „Urojenie pani Aubray” nie grano. Cóż dopiero mówić o nieznanych jeszcze nam arcydziełach tego kapłana prostytucji? pewnie ich nigdy nie ujrzymy. Ognia bengalskiego dotąd ani łąta nie spalo, a o duchach ani słysząc. Zobaczymy jak na tym wyjdzie Dyrekcja.

Przytem porządek najniegodziwszy, bez biletu niepodobna się wcisnąć, item za kulisy — zachciało się dyrekcji wprowadzać jakieś innowacje — schody froterowane i wyścielane sukrem i bufety dla arystokracji na pierwszym piętrze. Oczywiście skandal, jak mówią bracia Galileusze; zasadzka na demokratycznie zabłocone buty.

Uważaliśmy nadto, że nasi panowie kupcy, zamiast siedzieć przy kartach, zaczynają chodzić do teatru: jest to zamach na wolność osobistą i chęć zniszczenia reżyserskich poświęconych grze w karty; zobaczymy co z tego będzie.

Koniec końców stan teatru rozpaczliwy — i gdyby niegarstka sykać kto-

ra na niedzielne przedstawienie dawała nie dwuznacznie do poznania Dyrekcji, że jej się niepodoba arystokratyczne przybranie sceny i jakaś gra aktorów wyszukana, i wybrki orkiestry teatralnej bawiącej się w Bethowenów, moglibyśmy zwątpić o przyszłości sceny krakowskiej.

Konkurs.

Na obsadzenie posad nauczycielskich w świeżo otworzonej *Szkole żeńskiej przy musowej*, (obok łązienek) w Krakowie, ogłasza się niniejszym konkurs, w terminie skróconym.

Od kandydatek wymaga się:

1. dobrej protekcji.

2. dowodu kuzynstwa lub powinowactwa z osobami wpływowymi.

Ponieważ znalazły się już tak *uzdolnione* kandydatki i posady przyznane im zostały, wszelkie inne podania w tym względzie, pochodzące od osób *obcych*, byłyby tylko niepotrzebnym natręctwem.

O czém, dla zastosowania się, podaje się do publicznej wiadomości.

Wiadomości literackie.

Procul negotiis, hr. Beust zamierza ogłosić drukiem wszystkie swoje drogocenne rękopisma, którym daje skromny tytuł:

„Próby ręki i pióra”.

Dla wydania tego dzieła zawiązuje się Towarzystwo akcyjne z kapitałem 1.500.000 złr. założoną zostanie fabryka papieru, gisernia oraz dwie drukarnie. *Próby*, odbijane w 100 egzemplarzach, (tylko dla wielbicieli exkancelerza) wychodzić będą w zeszytach tygodniowych objętości 25 arkuszy ścisłego druku (in 4 maj.) Całe wydawnictwo ukończone będzie przed upływem lat 40.

Blizsze szczegóły afisze doniosą.

*Autentyczne sprawozdanie
ze zjazdu delegatów galicyjskich
w Wiedniu.*

(Wszystkie dzienniki polskie prosimy o powtórzenie tego sprawozdania, z zachowaniem wszakże najściślejszej tajemnicy).

Rozwiązanie Łamigłówek

(z Nr. 57.)

1. Ujejski, 2. Laoakon, 3. Tersyt, 4. Rupiecie, 5. Agitator, 6. Mekonin, 7. Ofiklejda, 8. Norowiec, 9. Tarbogataj, 10. Abdenago, 11. Napoleon, 12. Igła, 13. Zdzieciół, 14. Maremmy. *Ultramon-tanizm. Internacjonalny.*

Rozwiązanie zadania szachowego.

(z Nr. 57.)

23	21	64	33	8	35	14	62
34	49	22	9	36	63	20	27
24	13	55	61	1	11	48	47
51	37	2	10	54	31	50	25
6	46	56	4	30	57	43	18
32	53	42	39	58	5	19	12
38	15	3	60	28	17	59	40
52	26	16	44	45	41	7	29

Wiadomości literackie.

Tygodnika Mód N. 44 zawiera: O kobietach ubogich, przez pannie Daubie. Przegląd literacki. Korespondencja Tygodnika Mód. Pogadanka. Wielki nieznajomy, obrazy z naszych czasów przez J. I. Kraszewskiego. Wspomnienia z podróży po Włoszech przez A. Dumasa (ojca). Dombey i Syn powieść Dickensa. Przytém dodatek z drzeworytami.

Kwartalnie w Krakowie zlr. 3 c. 26 w Galicji z przesyłką zlr. 3 c. 52.

Przyjaciel Dzieci N. 45 zawiera: Nauka moralności. Pernetka, W. Laprada. Choroba i Lekarstwo, powiastka. Góra Mendif w północnej Adomai (z ryciną). Historia maszyny parowej. Karol Rollin. Dwa kłasy (wiersz). Antoni Canova. Wieści ze świata. Mały ogrodnik przez A. Wislickiego. Korespondencja. Zdania. Zabawka z cieniem (rycina). W dodatku: Mała myszka (z drzeworytem). Braciszek i siostrzyczka. Dni swobody. Rozumne postanowienie. Pozory. Hottentoci (rycina). Stasia koziołkiem. Rozmowa z Mamą. Nożyczki. Janka przyrzeczenie.

Kwartalnie w Krakowie zlr. 1 c. 80 w Galicji z przesyłką zlr. 2 c. 6. — Prenumerata na powyższe pisma, przysłać należy pod adresem: Aleks. Nowolecki, w Krakowie, w Wydawnictwie dzieł ludowych.

Wystawa nieustająca Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, w pałacu biskupim, przy ulicy Franciszkańskiej, otwarta codziennie (oprócz Poniedziałku) od godz. 11 do 4 — Wstęp w Niedziele 10 cent. w dni powszednie 20 cent. od osoby.

7

Z dniem 1 stycznia 1872 zacznie wychodzić

nakładem firmy „S. Orgelbranda“ znaney i zasłużonej poważnemi i pomnikowemi wydawnictwami, jak:
„Encyklopedia powszechna i wiele innych.“

„WIENIEC“

pismo illustrowane, dwa razy na tydzień. W piśmie tem wezmą udział wszystkie znakomitości literackie i artystyczne.

Bliższe szczegóły doniosą prospekty i plakaty.

Cena w Krakowie: rocznie 12 złr. kwartalnie 3 złr. w Galicji i całej Austrii z przesyłką pocztową rocznie 14 złr. 8 c. kwartalnie 3 złr. 52 c.

Ajencja i skład główny „WIENCA“ w „Księgarni Wydawnictwa dzieł tanich i pożytecznych Fr. Trzecieckiego w Krakowie,“ dokąd wszelkie zamówienia tak z Krakowa, jak i z prowincji adresować należy.

Księgarnia Wydawnictwa dzieł tanich i pożytecznych w Krakowie
przyjmuje przedpłatę na

DZIEJE FILOZOFJI PRAWA I PAŃSTWA

przedstawione na tle

„DZIEJÓW CYWILIZACJI“

przez

Dra Wład. Deisenberga.

Warunki przedpłaty: *Dzieje filozofji prawa i państwa* będą wychodzić w zeszytach pięcioarkuszowych, w formacie ósemki, drukiem ścisłym, na papierze pięknym.

Cale dzieło obejmować będzie cztery tomy, dwa będą mówiły o czasach przedchrześcijańskich, drugie dwa o czasach chrześcijańskich. Każde dwa tomy stanowią całość dla siebie. Prenumerujący pierwsze dwa, nie jest obowiązany prenumerować drugich dwóch tomów.

Każdy tom składać się będzie mniej więcej z 5 zeszytów. Pojebny zesztyt będzie kosztował 5 złp. czyli 1.25.

Pzy powzięciu pierwszego zeszytu, składa się równocześnie przedpłatę na zesztyt ostatni, dalsze zaś zeszyty będą opłacane przy każdorazowem tychże powzięciu.

Biorący pierwszy zesztyt, obowiązuje się temsamem do powzięcia przynajmniej pierwszych dwóch tomów.

Pierwszy zesztyt wyjdzie z druku niebawem, następne co kilka tygodni jeden po drugim.

W razie opłacenia pięciu zeszytów z góry, zeszyty dzieła, w miarę wychodzenia, odesłane będą opłatnie.

Po wyjściu całości, cena dzieła będzie podwojona.

Nazwiska prenumeratorów drukowane będą przy każdym zesztycie.

„NA DZIŚ“

pismo zbiorowe w 3-ch tomach

poświęcone literaturze, sztuce, ekonomji politycznej, gospodarstwu, handlowi i przemysłowi.

Zadaniem organu tego będzie zjednoczenie sił literackich, naukowych i ekonomicznych, ze wszystkich dzielnic Polski. — W współpracownictwie i kierownictwie pisma „Na dziś“ biorą udział najznakomitsi literaci i uczeni ze wszystkich prowincji polskich. Nazwiska ich, oraz tytuły artykułów w pierwszych tomach zawrzeć się mających ogłosi wykaz osobny przed wyjściem 1-go tomu, który się okaże w styczniu 1872. Następne tomy wyjdą w lutym i marcu, obejmując razem około 60 arkuszy druku.

Podział 1. Literatura ojczyzna i zagraniczna, poezje, powieści, romanse, podróże i td. **2.** Historia, archeologia, antropologia, linkwistyka, studja geograficzne, etnograficzne. **3.** Filozofja, estetyka, sztuki. **4.** Nauki przyrodnicze. **5.** Ekonomia polityczna, statystyka, gospodarstwo krajowe, handel i przemysł. **6.** Przeglądy społeczne, literackie (krytyka i bibliografia wszystkich dzieł w języku polskim, pism czasowych polskich, oraz wykaz dzieł ważniejszych literatur zagranicznych), artystyczne, handlowe i przemysłowe sprawozdania i td. **7.** Korespondencja z kraju i zagranicy. **8.** Kronika wypadków znaczniejszych.

Przedpłata na te 3 tomy wynosi 6 złr. w. a. którą powyższa księgarnia przyjmuje i do której zamówienia tak miejscowe, jak i zamiejscowe adresować należy.

Adres: Do księgarni dzieł tanich i pożytecznych w Krakowie, naprzeciw Sukiennic, w kamienicy pod l. 14 własność St. księcia Jabłonowskiego.

WILHELM FENZ

poleca swój SKŁAD wszelkich towarów galenteryjnych jakoto:

Tac alpacca i lakierowanych, Cukierniczek, Lichtarzy, Klatek, Noży, Brzytw, Scyzoryków i Nożyczek

z fabryk angielskich i holenderskich,

Żelazek do prasowania, Młynków do kawy, Serwisików na ocet i oliwę, Łyżek stołowych i do kawy z pagfongu, alpacca i chińskiego srebra.

ZNACZNY ZAPAS

Bawelny, Nici, Jedwabiu w różnych gatunkach, jakoteż Kołnierzyków, Kwiatów, Krawatek, Wstażek, Gazy, Krepy, Tiulów Tiulików, Blondyn i Iluzji, Perkali, Muslinów, oraz Pończoch, Skarpetek i Kaftaników flanelowych i bawełnianych,

Perfumerji, Pomad, Mydeł angielskich i francuzkich,

Prawdziwej Wody kolońskiej oraz Grzebieni, Szczotek do zębów i paznokci w wszystkich gatunkach, Plaidów angielskich, Rzemienie do tychże, Portemonnetek, Necessairów podróżnych i na robotę, Torbeczek damskich oraz wszelkich przyborów do podróży, jako to:

Kufrow, Kuferczków ręcznych i Torb skórzanych i Water Proof,

HERBATY CHIŃSKIEJ

SAMOWARÓW ROSYJSKICH i CZAJNIKÓW Z ANGIELSKIEGO METALU,

Kart do grania i zabawek dla dzieci,

Kaloszki wiedeńskie i petersburskie, Stworów do okien, Cerat na stoły i meble, Wielki Wybór wszystkich gatunków Jedwabiu, Nici i Igieł do maszyn do szycia.

Wielki skład nasion

kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z pierwszych i pewnych źródeł.

Obstalunki zamiejscowe uskuteczniają się najspieszniej i najpункtualniej.

Zakład fotograficzny

WALER. RZEWUSKIEGO

w Krakowie.

Wesoła, Ul. Podwale Nr. 27 lit. B.

(przy plantacjach naprzeciw Re-sursy Niemieckiej)

wykonywa

portrety fotograficzne

bez względu na pogodę

po następujących cenach:

Tuzin fotografii w formacie karty wi-zytowej, w popiersiu lub w całej figu-rze ztr. 5.

Następny tuzin ztr. 4.

Pół tuzina takichże fotografii ztr. 3.

KURCZE EPILEPTYCZNE

(padaczkę)
leczy listownie lekarz specjalny epilepsji **Dr. O. Killisch**
w Berlinie, teraz Neuenburgerstrasse 8. Już setki uleczonych.

Rok czterdziesty pierwszy.

JÓZEFA CZECHA

KALENDARZ

KRAKOWSKI

na rok 1872

wyszedł z druku

Cena 42 centów.

Kupującym na tuziny odstępuje się
rabat.

Rok czterdziesty pierwszy.